

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

ผลของการให้สหศึกษาต่อการควบคุมป้องกันอันตรายจากการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในเกษตรกร หมู่บ้านห้อม อำเภอเมืองหาดทรายฟอง แขวงกำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำแนะนำ

1. แบบสัมภาษณ์นี้ ใช้สัมภาษณ์เฉพาะเกษตรกรผู้ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 - ตอนที่ 3 แบบทดสอบความรู้ในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 - ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช




ชื่อ.....บ้านเลขที่..... เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ()
 1. ชาย
 2. หญิง
2. อายุ ปี () ()
3. สถานสมรส ()
 1. โสด
 2. คู่
 3. หม้าย/หย่า
4. สถานภาพในครอบครัว ()
 1. พ่อบ้าน
 2. แม่บ้าน
 3. ลูก
 4. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. การศึกษา ()
 1. ไม่เรียนหนังสือ
 2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษา
 4. อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร
 5. ปริญญาตรี
 6. อื่น ๆ (ระบุ).....
6. รายได้ของครอบครัว ()
 1. พอใช้
 2. เหลือเก็บ
 3. หนี้สิน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

1. สารเคมีที่ใช้ ()

ชื่อการค้า	ชื่อสามัญ	กลุ่ม
		

2. ท่านเคยได้รับข่าวสารความรู้ในการใช้สารเคมีบ้อยที่สุดจากที่ใด ()

- | | |
|---------------------|-------------------------|
| 1. วิทยุ/ทีวี | 2. เพื่อนบ้าน |
| 3. ไม่เคย | 4. หอกระจายข่าว |
| 5. เจ้าหน้าที่เกษตร | 6. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข |
| 7. ฉลากกำกับยา | 8. อื่น ๆ |

3. ท่านเคยตัดสินใจเลือกซื้อสารเคมี จากคำแนะนำของใครมากที่สุด ()

- | | |
|------------|-------------------------|
| 1. ร้านค้า | 2. เพื่อนบ้าน |
| 3. โฆษณา | 4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข |
| 5. อื่น ๆ | |

4. ท่านใช้เครื่องพ่นยาแบบใด ()

- | | |
|------------------------|----------------------------|
| 1. บั้วรดน้ำ | 2. เครื่องยนต์ใช้แรงน้ำ/คน |
| 3. แบบพ่นยาชนิดฝุ่น/ผง | 4. แบบสูบลอย |
| 5. อื่น ๆ | |

5. ท่านเป็นผู้พ่นสารเคมีหรือไม่ ()

1. ไม่
2. ทำการพ่นเองและเป็นเร็วแรงของครอบครัว
3. รับจ้างฉีดเป็นอาชีพ
4. ทั้งข้อ 1 และ 2

6. ท่านทำการฉีดพ่นสารเคมีนาน.....ปี () ()
7. ในรอบ 1 ปีท่านฉีดสารเคมี.....ครั้ง () ()
 ครั้งละ.....วัน () ()
 ช่วงเดือนใดบ่อยที่สุด..... () ()
8. ส่วนใหญ่ท่านพ่นสารเคมีเวลาไหน () ()
 1. ตอนเช้าเริ่มเวลา.....น. เลิกเวลา.....น.
 2. ตอนบ่ายเริ่มเวลา.....น. เลิกเวลา.....น.
9. ท่านเคยมีอาการแพ้พิษสารเคมีอันเนื่องมาจากการฉีดพ่นในไร่นาและสวนหรือไม่ ()
 () 1. เคย () 2. ไม่เคย
10. ในการฉีดพ่นสารเคมีแต่ละครั้ง ท่านนำเอาอาหารกลางวันไปกินบริเวณที่ฉีดพ่นสารฯ (ใกล้เคียง) ()
 () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง
 () 3. ไม่เคยเลย
11. ถ้านำอาหารไปที่ไร่ ท่านใช้ภาชนะบรรจุอาหาร ได้แก่ ()
 () 1. หม้อ
 () 2. ชาม มีจานปิด
 () 3. กระติบหรือกล่องข้าว
 () 4. ถุงพลาสติกสำเร็จรูป
12. ท่านสูบบุหรี่ในเวลาฉีดพ่นสาร ()
 () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง
 () 3. ไม่เคยเลย
13. กินอาหาร (ที่ไร่) ท่านล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้ง ()
 () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง
 () 3. ไม่เคยเลย
14. การแต่งกายขณะผสมหรือพ่นสาร
 14.1 ท่านใช้หน้ากาก (ผ้าปิดปาก/จมูก) ประจำ ()
 () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง
 () 3. ไม่เคยเลย

14.2 ท่านสวมถุงมือ (ยาง) ประจำ ()

- () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง
() 3. ไม่เคยเลย

14.3 ท่านใส่รองเท้าบูท (ผ้าใบ) ประจำ ()

- () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง
() 3. ไม่เคยเลย

15. สาเหตุที่ท่านไม่แต่งตามข้อ 14

1	2	3	4	5	6
ไม่มี	ไม่คุ้นเคย / ถนัด	ร้อน อับอ้าว	ไม่จำเป็น	ราคาแพง	อื่น

15.1 ท่านไม่ใช้ถุงมือ เพราะ ()

15.2 ท่านไม่ใช้รองเท้า เพราะ ()

15.3 ท่านไม่ใช้เสื้อป้องกัน (ของหมอก)
()

15.4 ท่านไม่ใช้หน้ากาก เพราะ ()

16. ปกติท่านผสมสารเคมีเกินไปจากอัตราส่วนที่ระบุไว้ในฉลาก

- () 1. ทุกครั้ง () 2. บางครั้ง ()
() 3. ไม่เคยเลย

- สาเหตุที่ทำเช่นนั้น เนื่องจาก

- () 1. ใส่เกินไว้ เพราะไม่มีผลเสียอะไร ()
() 2. พืชโตเร็วทันตา ()
() 3. ทำให้เว้นช่วงได้นาน ()
() 4. ทำให้แมลงหรือหนอนตายเร็วขึ้น ()
() 5. อื่น ๆ ()

17. เมื่อจัดพิมพ์สารฯ เสร็จแล้ว ท่านกำจัด สารที่เหลือโดยการทิ้ง ()

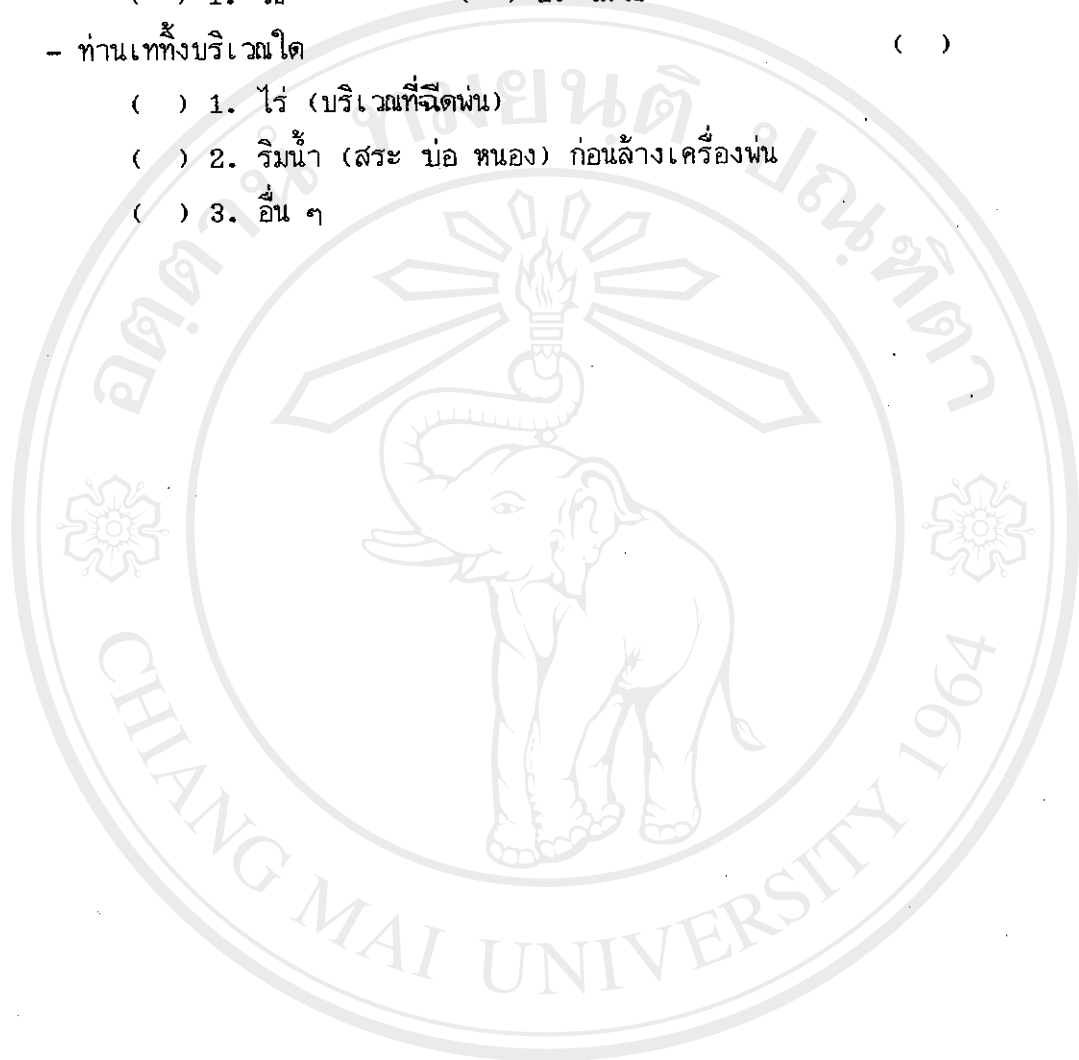
() 1. ไข่ () 2. ไม่ใช่

- ท่านทิ้งบริเวณใด ()

() 1. ไร่ (บริเวณที่จัดพิมพ์)

() 2. ริมน้ำ (สระ บ่อ หนอง) ก่อนล้างเครื่องพิมพ์

() 3. อื่น ๆ



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตอนที่ 3 แบบทดสอบความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำสั่ง ให้ผู้สัมภาษณ์ 0 วงกลมรอบข้อที่ผู้ให้สัมภาษณ์เลือกข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. การเลือกซื้อสารเคมี ข้อใดถูกต้องที่สุด ()
 1. มีฤทธิ์ทำลายศัตรูพืชทุกชนิดรุนแรง ตกค้างนาน
 2. ทดลองใช้ตามคำแนะนำของเพื่อนบ้านและคนอื่น ๆ
 3. เลือกใช้ให้เหมาะกับชนิดของพืช ศัตรูพืชและเวลา
2. การใช้สารเคมีข้อใดถูกต้อง ()
 1. กะประมาณด้วยตนเองขึ้นอยู่กับจำนวนศัตรูพืช
 2. ใช้ตามคำบอกเล่า (เพื่อนบ้าน)
 3. ใช้ตามฉลากกำหนด
3. การเก็บสารเคมีที่ใดจึงจะปลอดภัย ()
 1. เก็บไว้ในไร่
 2. ตู้ยาสามัญประจำบ้าน หรือ ตู้กับข้าว
 3. วางไว้ในที่มีตชิดท่อหุ้มพลาสติกหรือฝังดิน
4. หากแมลงดื้อยา (สารเคมี) จะแก้ไขอย่างไร ()
 1. ผสมมากเกิน 1 ชนิด
 2. ผสมเข้มข้นมากขึ้น
 3. เปลี่ยนสารเคมีตัวใหม่
5. วิธีการผสมสารเคมี ()
 1. ผสมตามความสะดวก
 2. ผสมนอกถังแล้วเทใส่เครื่องพ่นยา
 3. ผสมในถังเครื่องพ่นยา
6. สารเคมีเข้าสู่ร่างกายทางใดบ้าง ()
 1. ทางปาก
 2. ทางผิวหนัง หายใจ
 3. ทางปาก ผิวหนัง หายใจ
7. การแต่งกายที่ถูกต้องในการฉีดพ่นสารเคมี ()
 1. เสื้อแขนยาว+หมวก+รองเท้ายาว+ผ้าปิดปาก
 2. เสื้อแขนยาว+หน้ากาก+รองเท้ายาว+ถุงมือ
 3. เสื้อแขนยาว+ผ้าปิดปาก/หมวก+รองเท้ายาว+ถุงมือ

8. หลังจากพ่นสารเคมีแล้ว ควรปฏิบัติอย่างไร ()
1. พักเหนื่อยสักครู่ก่อนทำงานอื่น
 2. ซ้ำระล้างร่างกายส่วนที่เปื้อนด้วยสบู่ก่อนทำงานอื่น
 3. รับประทานอาหารด้วยสบู่ เปลี่ยนเสื้อผ้าชุดใหม่
9. เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ควรมีการกำจัดภาชนะบรรจุ เช่น ขวด กล่อง กระจกอย่างไร ()
1. ล้างให้สะอาดแล้วนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
 2. ฝัง/เผา
 3. ทิ้งเป็นขยะ
10. หลังพ่นสารเคมีแล้วควรเก็บพืชผล ผักมาขายหรือกินเมื่อไร ()
1. ตามแต่แม่ค้าต้องการ
 2. เก็บเมื่อไรก็ได้แต่ต้องนำมาล้างก่อนหรือเก็บหลังจากฝนตกชะล้างแล้ว
 3. ตามที่กำหนดไว้ในฉลากหรือ 15 วัน
11. ควรใช้สารเคมีเมื่อใด ()
1. ฉีดป้องกันไว้ก่อนมีศัตรูพืช
 2. เมื่อมีศัตรูพืช
12. ถ้าสารเคมีกระเด็นเข้าตาควรทำอย่างไร ()
1. หลับตานักลึกรู้
 2. ล้างด้วยน้ำยาล้างตา
 3. ล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง
13. ผลที่เกิดจากการใช้สารเคมีติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ ()
1. ไม่มีผลเสีย
 2. แมลงจะหมดไป
 3. สารเคมีจะสะสมในร่างกายจนเกิดอันตราย
14. สารเคมีที่ผสมแล้วที่เหลือจากการพ่น ควรจัดการอย่างไร ()
1. เททิ้งลงแหล่งน้ำเพื่อให้เจือจางเร็วขึ้น
 2. นำไปฉีดพ่นให้หมด
 3. ทิ้งไว้ในเครื่องพ่นเพื่อนำไปใช้ต่อไป

15. การทำความสะอาดเครื่องฟ่น/อุปกรณ์ ควรทำอย่างไร

()

1. ใช้น้ำ ผงซักฟอกทำความสะอาด
2. ใช้น้ำสะอาดล้าง
3. ไม่จำเป็นต้องล้าง



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติในการใช้สารเคมี (ตามการปฏิบัติจริง)

คำสั่ง ผู้สัมภาษณ์ใช้เกณฑ์ความถี่ในแต่ละกิจกรรมในมาตราส่วนจำนวนเต็ม 10 ครั้ง

กำหนด 5 - 9 ครั้ง = บ่อยครั้ง หรือ "มากกว่าครึ่ง"

1 - 4 ครั้ง = บางครั้ง หรือ "น้อยกว่าครึ่ง"

0 ครั้ง = ไม่เคย

10 ครั้ง = ทุกครั้ง

ตัวอย่างการถาม จากประสบการณ์ที่ผ่านมาคุณลงทำการพ่นยาฆ่าแมลง ถ้าทั้งหมด 10 ครั้ง คุณลงใส่ถุงมือสักกี่ครั้ง

	1 ทุกครั้ง	2 บ่อยครั้ง	3 บางครั้ง	4 ไม่เคย
1. วิธีการผสมสารเคมี ท่านปฏิบัติอย่างไร				
1. ทำตามฉลาก ()
2. ใช้ในอัตราส่วนที่มากกว่ากำหนด ()
3. ใช้มากกว่า 1 ชนิดขึ้นไป ()
2. ขณะผสมยา ท่านปฏิบัติอย่างไร				
1. สวมถุงมือ ()
2. ใช้ผ้าปิดปากจมูก/หน้ากาก ()
3. ผสมในที่โล่งแจ้ง ()
3. ขณะพ่นสารเคมี ท่านปฏิบัติอย่างไร				
1. สวมถุงมือ ()
2. สวมรองเท้าน้ำยาง (ผ้าใบ) ()
3. ใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก/หน้ากาก ()
4. สวมเสื้อผ้าที่มิดชิด ()

	1	2	3	4
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
5. อยู่เหนือลม ()
6. สูดบุหรี่ปั่นน้ำ อาหาร ()
7. ใช้ปากเป่าหรือดูดหัวฉีดเมื่อเกิดการ อุดตัน ()
8. ใช้มือ ชีตดา (แคะฟัน) ()
4. หลังพ่นยา ท่านปฏิบัติอย่างไร				
1. อาบน้ำชำระร่างกายทันที ()
2. เปลี่ยนเสื้อผ้าชุดใหม่ทุกครั้ง หลังพ่นยา ()
3. ล้างภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้ทันทีด้วย สบู่ ()
4. ล้างภาชนะในแหล่งน้ำ หรือ ใกล้แหล่งน้ำ ()
5. ยาที่ผสมแล้วใช้ไม่หมด ท่านทำอย่างไร				
1. เก็บไว้ใช้ในครั้งต่อไป ()
2. นำไปพ่นซ้ำให้หมด ()
6. ภาชนะบรรจุสารเคมี ท่านมีวิธีจัดการ อย่างไร				
1. ผึ่ง/เผา ()
2. นำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ()
3. ทิ้งเป็นขยะไป ()

ภาคผนวก ข

รายการสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในการเกษตร บ้านห้อม อำเภอหาดทรายฟอง
แขวงคำแพงนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว

รายการสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในการเกษตร บ้านห้อม จังหวัดเวียงจันทน์

ชื่อการค้า	ชื่อสามัญ	กลุ่มสารเคมี	ชนิดของสารเคมี
1.Tamaron	Methamidophos	organophosphate	Insecticide
2. ไพริน	Methyl parathion	organophosphate	Insecticide
3.Lack	Methyl parathion	organophosphate	Insecticide
4.Malathion	Malathion	organophosphate	Insecticide
5.Jumbo	Dimethoate	organophosphate	Insecticide
6.Asodrain	Monocrotophos	organophosphate	Insecticide
7.Asocron	Mevinphos	organophosphate	Insecticide
8.Suppercron	Profenofos	organophosphate	Insecticide
9.Folidon	Parathion	organophosphate	Insecticide
10.Deler	Profenofos	organophosphate	Insecticide
11.Di240, Bidrin	dicrotophos	organophosphate	Insecticide
12.Macro 40	dimethoate	organophosphate	Insecticide
13.Dolaphos	methamidophos	organophosphate	Insecticide
14.Novaren	Monocrotophos	organophosphate	Insecticide
15.Monocron	Monocrotophos	organophosphate	Insecticide
16.Gallant	haloxifop methyl	-	Herbicide
17.Gramoxon	Paraquat	Pyridine	Herbicide
18.Nozone	Paraquat	Pyridine	Herbicide
19.Thiodan	endosulphan	organophosphate	Insecticide

ชื่อการค้า	ชื่อสามัญ	กลุ่มสารเคมี	ชนิดของสารเคมี
20. Sulphan	endosulphan	organophosphate	Insecticide
21. Toxaphene	comphechlor	organophosphate	Insecticide
22. Urofen	endosulfan	organophosphate	Insecticide
23. Karate	cyhalsthrin L	pyrethroid	Insecticide
24. Decis	camphechlor	pyrethroid	Insecticide
25. Batang	cyper meethrin	pyrethroid	Insecticide
26. Sumizydin	fenvalerate	pyrethroid	Insecticide
27. Baythroid	cyfluthrin + metha midophos	pyrethroid + organophosphate	Insecticide
28. Bipodan	carbofuran	Carbamate	Insecticide
29. Sevin	carbaryl	Carbamate	Insecticide
30. Lavin	Thiodicarb	Carbamate	Insecticide
31. Supergran	Carbofuran	Carbamate	Insecticide

ภาคผนวก ค

สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Yamane

สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร (เกษตรกรผู้ใช้สารเคมี อายุ 15 - 65 ปี)

e = กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ = 0.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ง

รายชื่อเกษตรกรอาสาสมัครบ้านห้อม

กลุ่มเกษตรกรอาสาสมัครบ้านห้อม

- | | |
|----------------|-------------|
| 1. นายทองดำ | ประธานกลุ่ม |
| 2. นายสมศรี | สมาชิก |
| 3. นายสมพันธ์ | สมาชิก |
| 4. นางวันทอง | สมาชิก |
| 5. นายกองมี | สมาชิก |
| 6. นายจันทร์ | สมาชิก |
| 7. นายบุษดา | สมาชิก |
| 8. นายสาลี | สมาชิก |
| 9. นายคำเพื่อน | สมาชิก |
| 10. นายเอื้อง | สมาชิก |

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายสุลิต์กิต	มิ่งบุปผา
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม	2500
ประวัติการศึกษา	2514-2516	ศึกษากฎหมายการปกครอง
	2522-2528	ศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต
	2535	ได้รับทุนจาก China Medical Board ของ USA มาดูงานที่ประเทศไทย 10 เดือน ที่ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน
ประวัติการทำงาน	2536	ได้รับทุนพระราชทานของกองทุนหมอเจ้าฟ้า 2 โดยให้ศึกษาต่อที่สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
	2528-2530	รองหัวหน้าสถาบันอนามัยมาลาเรีย จังหวัดจำปาสัก
	2531-ปัจจุบัน	- อาจารย์ประจำภาควิชากายวิภาคและพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ สาธารณสุข สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว - อาจารย์ประจำภาควิชาอนามัยและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ สาธารณสุข สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว